

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

# Membranofony

|                         |                                                                                         |
|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Tematická oblast</b> | <b>Komunikace hudebního umění se znakovými systémy uměleckých a společenských oborů</b> |
| <b>Datum vytvoření</b>  | 20. března 2013                                                                         |
| <b>Ročník</b>           | 1. ročník čtyřletého gymnázia<br>5. ročník osmiletého gymnázia                          |
| <b>Stručný obsah</b>    | Přehled blanzvučných nástrojů                                                           |
| <b>Způsob využití</b>   | Procházíme prezentaci a vyřešíme úkoly na snímku 6                                      |
| <b>Autor</b>            | Ing. Karel Dvořáček                                                                     |
| <b>Kód</b>              | VY_32_INOVACE_36_EDVO08                                                                 |

# Membranofony

- membrána (z řečtiny, kůže), z pergamenu, kůže, plastu,
- rozeznívá se úderem, třením nebo proudem vzduchu
- výška tónu většinou neurčitá
- podíl hluku se zvýší strunovým potahem

# Kotlové membranofony

tympány, kotle z mědi nebo mosazi, s malým ozvučným otvorem, nyní s pedálovým ovládáním, hraje se plstěnými nebo koženými paličkami.

- hluboký kotel D – A
- velký kotel F – d
- malý kotel B – fis
- vysoký kotel e – c<sup>1</sup>

# Dvoublánové membranofony

- provensálský buben (tambourin de Provence): věší se kolem těla, hraje se jednou rukou, druhou hráč ovládá píšťalu jednoručku
- vířivý buben basový nebo tenorový, ostrunění
- malý buben (snare): luby 10-20 cm, struny
- velký buben: od 18. stol. v janičářské hudbě, údery paličkou (těžká doba) nebo metlou (lehká doba)
- tomtom: v celých tónových řadách

# Jednoblánové membranofony

- většinou z Lat. Ameriky, hraje se rukama
- bongos: kónické luby, vždy po dvou, laděné do kvarty, výška cca 15 cm
- congas: výška cca 75 cm, původem z Afriky
- timbales: kotlíky, dvojice nebo trojice

# Otázky a úkoly

Kotle (tympány) se používají ke hře rytmu?

Nejen, jsou laděné, mohou hrát i melodii.

Příklad: J. S. Bach – Vánoční oratorium, 1. věta  
Jauchzet, frohlocket!

Ve které oblasti populární hudby se využívají conga a bonga?

V jazzu, bossa nova, hudba Latinské Ameriky.

Zjistěte ladění bicí soupravy!

# Použitá literatura

Michels Ulrich: Encyklopedický atlas hudby  
Nakladatelství Lidové noviny 2000,  
ISBN 80-7106-238-3

Modr Antonín: Hudební nástroje  
Editio Supraphon Praha 1977, šesté vydání 1997  
ISBN 80-7058-400-9

Oling Bert, Wallisch Heinz: Encyklopedie hudebních nástrojů  
Rebo productions 2004, Čestlice, první vydání  
ISBN 80-7234-289-4